

I

(Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused)

SOOVITUSED

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU SOOVITUS,

27. mai 2020,

võlamoratoriumide ja riigi garantiiskeemide kaudu COVID-19 pandeemia reageerimise ja muude maksunduslike reaalmajanduse kaitsemeetmete finantsstabiilsusele avalduva mõju jälgimise kohta

(ESRN/2020/8)

(2020/C 249/01)

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1092/2010, 24. november 2010, finantsüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelvalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 3 lõike 2 punkte b, d ja f ning artikleid 16 kuni 18,

võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu otsust ESRN/2011/1, 20. jaanuar 2011, millega võetakse vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu töökord, ⁽²⁾ eelkõige selle artikli 15 lõike 3 punkti e ning artikleid 18 kuni 20,

ning arvestades järgmist:

- (1) Koroonaviiruse (COVID-19) pandeemia puhang ja sellele järgnenud isoleerimismeetmete jõustamine on Euroopa majandusele tõsine šokk. Liikmesriigid on kehtestanud võlamoratoriumid, riigi garantiiskeemid ja muud fiskaalmeetmed, et kaitsta mittefinantsettevõtteid ja kodumajapidamisi pandeemia mõjude eest. Kuigi need on finantssektorivälised meetmed, mõjutavad need siiski finantsstabiilsust.
- (2) Nende meetmete tulemuslikkus finantsstabiilsuse säilitamisel sõltub nende suurusel ja kujundusest. Õigeaegsete kohanduste tegemiseks tuleb neid riiklikul tasandil hoolikalt jälgida ja kasutada paindlikkust, mida võimaldab liidu ajutine riigiabi raamistik majanduse toetamiseks COVID 19 puhangu kontekstis ⁽³⁾.
- (3) Võttes arvesse liikmesriikide majanduse integreerituse kõrget taset, avaldavad ühes liikmesriigis rakendatud meetmed positiivset või negatiivset ülekanduvat mõju teistele liikmesriikidele. Seda ülekandumist tuleks arvesse võtta, kui hinnatakse terviklikult liidu finantsstabiilsust mõjutavaid reaalmajanduse kaitsemeetmeid, mida liikmesriikide ametiasutused on võtnud COVID 19 pandeemia reageerimiseks.

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1

⁽²⁾ ELT C 58, 24.2.2011, lk 4

⁽³⁾ Komisjoni teatis „Riigiabi ajutine raamistik majanduse toetamiseks praeguse COVID-19 puhangu kontekstis“ (2020/C 91 I/01) (ELT C 91 I, 20.3.2020, lk 1) ning sellega seotud dokumendid riigiabi eeskirjade ja koroonaviiruse kohta, mis on avaldatud https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/covid_19.html.

- (4) Riiklike meetmete tulemuslikkuse tagamine finantsstabiilsusele nõuab hoolikat jälgimist ja koostööd riikide makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutuste ning riikide rahandus- ja järelevalveasutuste vahel kooskõlas nende vastavate pädevustega. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRN) saatis 14. mail 2020 liidu liikmesriikide rahandusasutustele kirja ja soovitas alustada juba algusfaasis süvendatud dialoogi asjaomaste asutuste vahel riiklikul tasandil (*).
- (5) ESRN vastutab finantsüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve eest liidus ning aitab kaasa süsteemsete riskide maandamisele ja ennetamisele. Selleks kavatses ESRN jälgida ja regulaarselt arutada COVID-19 pandeemiale reageerimiseks võetud riikide reaalmajanduse kaitsemeetmete mõju finantsstabiilsusele kogu liidus. ESRN kavatses keskenduda eelkõige piiriülesele ja sektoriülesele mõjule. Jälgimine kestab, kuni need meetmed võivad mõjutada liidu finantsstabiilsust.
- (6) Selliste meetmete liiduülese finantsstabiilsusele avalduva mõju jälgimiseks peavad riikide makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutused esitama asjakohase riikliku teabe. ESRNi taotlustes nendelt asutustelt asjakohase teabe saamiseks tuleks arvestada proportsionaalsuse põhimõtet ja vältida aruandlusnõuete dubleerimist, keskendudes teabele, mis ei ole kättesaadav muudest allikatest.
- (7) ESRN kavatses täiendada ja tõhustada riiklikul tasandil toimuvat jälgimist ja hindamist. ESRNi eesmärk on edendada kogemuste vahetamist ning piiriüleste ja sektoriüleste küsimuste algusfaasis tuvastamist. Hilisemas etapis võetakse kooskõlastatud seisukoht meetmete järkjärgulise kaotamise meetodite kohta. Selleks kavatses ESRN luua tagasisidekanali, et võimaldada teabevahetust aruandeid esitavate asutuste vahel.
- (8) Käesoleva soovitusena ei kehtestata finantssektori uusi aruandlusnõudeid. Teabe saamiseks peaks ESRN tuginema riiklike makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutuste aruandlusele teabe kohta, mis on kogutud riigisisese jälgimise eesmärgil, mis omakorda põhineks meetmete rakendamises osalevate riikide rahandusasutuste ja valitsusasutuste aruandlusel. ESRN peaks tuginema ka tema liikmeks olevate institutsioonide, eelkõige Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve, Euroopa Keskpanka ja Ühtse Kriisilahendusnõukogu poolt kogutud andmetele.
- (9) Käesolev soovitus ei mõjuta liidu keskpankade rahapoliitika pädevust.
- (10) ESRNi soovitusel avaldatakse pärast adressaatide teavitamist ning pärast seda, kui haldusnõukogu on teavitanud Euroopa Liidu Nõukogu oma kavatsusest seda teha ja andnud nõukogule võimaluse vastata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. JAGU

SOOVITUSED

Soovitus A – COVID-19 pandeemiale reageerimiseks võetud reaalmajanduse kaitsemeetmete finantsstabiilsuse mõju riiklik jälgimine

Riigi makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutustel soovitatakse jälgida ja hinnata COVID-19ga seotud riiklike meetmete (näiteks võlamoratooriumid, riigi garantiiskeemid ja muud eelarvemeetmed) mõju finantsstabiilsusele. Selleks soovitatakse riikide makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutustel jälgida nende meetmete kujundust ja rakendamist, samuti nende võimalikku mõju finantsstabiilsusele, kasutades muu hulgas järgmisi põhinäitajaid:

(*) Vt ESRNi eesistuja kiri, 14. mai 2020, majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu eesistujale ja liikmetele, avaldatud: https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/other/esrb.letter200514_ESRB_work_on_implications_to_protect_the_real_economy~e67a9f48ca.en.pdf.

- a) **kujunduselemendid ja rakendamine:** eelkõige maht, finantstoe liigid (näiteks võlamoratoriumid, laenugarantiid, subsideeritud laenud või aktsiaosalused); soodustatud isikud ja kõlblikkustingimused; kestus; ja teave meetme kasutamise kohta (näiteks saadud ja aktsepteeritud taotluste maht ja arv).
- b) **Mõju finantsstabiilsusele:** eelkõige krediidivoog reaalmajandusele; likviidsus; finantssektori maksevõime ja võlakooormus; ja finantseerimisasutuste finantstugevus, k.a täheldatud ja eeldatavad viivislaenude trendid ning likviidsuse- ja kapitalinõuete täitmise võime.

Soovitus B – Riiklike makrotasandi usaldatavusjärelvalve asutuste aruandlus ESRNile

Riikide makrotasandi usaldatavusjärelvalve asutustel soovitatakse esitada ESRNile regulaarseid aruandeid, mis on ESRNile vajalikud soovitus A osutatud riiklike meetmete mõju jälgimiseks ja hindamiseks liidu finantsstabiilsusele. See peaks hõlmama teavet, mis on vajalik piiriülese ja sektoriülese mõju jälgimiseks ja hindamiseks, mis on riikide makrotasandi usaldatavusjärelvalve asutustele kättesaadav finantseerimisasutustega sõlmitud kehtiva aruandluskorra kaudu, ning täiendavat teavet, mis on avaldatud rahandusametuste ja meetmete rakendamise seotud muude valitsusasutuste poolt.

2. JAGU

RAKENDAMINE

1. Mõisted

Käesolevas soovitus kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- a) „Riigi makrotasandi usaldatavusjärelvalve asutus“ – riigiasutus, kellel on Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2011/3 ⁽⁵⁾ sätestatud eesmärgid, kord, ülesanded, volitused, instrumendid, aruandlusnõuded ja muud tunnused, või kui selline asutus puudub, siis määratud asutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL ⁽⁶⁾ VII jaotise 4. peatükile või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽⁷⁾ artikli 458 lõikele 1.

2. Rakendamise kriteeriumid

1. Soovituste A ja B rakendamisel kohaldatakse järgmist kriteeriumi.

- a) Kohast tähelepanu tuleb pöörata proportsionaalsuse põhimõttele, võttes arvesse iga soovituse eesmärki ja sisu.

2. Soovituse B rakendamisel kohaldatakse järgmist kriteeriumi.

- a) Esimene aruanne tuleb esitada 31. juuliks 2020.

3. Aruandevormid

Soovitusele B vastava aruandluse koordineerimise tagamiseks avaldab ESRN asjakohased vormid 30. juuniks 2020.

⁽⁵⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitus ESRN/2011/3, 22. detsember 2011, riigi ametiasutuste makrotasandi usaldatavusjärelvalve pädevuse kohta (ELT C 41, 14.2.2012, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelvalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 575/2013, 26. juuni 2013, krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

4. Edasine ajakava

Määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 17 lõike 1 kohaselt peavad adressaadid teavitama Euroopa Parlamenti, nõukogu, komisjoni ja ESRNi meetmetest, mis on võetud käesoleva soovitusel rakendamiseks, või põhjendama meetmete võtmata jätmist. Teated tuleb saata vastavalt järgmisele ajakavale.

1. Soovitus A

Adressaadid peavad Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ESRNile esitama soovitusel A rakendamise lisas toodud vormi 31. juuliks 2020.

2. Soovitus B

Adressaadid peavad Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja ESRNile esitama soovitusel B rakendamise lisas toodud vormi 31. detsembriks 2020.

5. Soovituse muutmine

Haldusnõukogu otsustab, kas käesoleva otsuse muutmine on vajalik. Muudatused hõlmavad eelkõige soovitustes A ja B käsitletud jälgimise ja aruandluse kestust.

6. Jälgimine ja hindamine

1. Haldusnõukogu hindab adressaatide meetmeid ja põhjendusi ning võib asjakohastel juhtudel otsustada, et käesolevat soovitusel ei ole järgitud ning et adressaadi põhjendused tegevusetuse kohta ei ole piisavad.
2. ESRNi soovitustele vastavuse hindamise käsiraamatus ⁽⁸⁾ sätestatud metoodikat, milles kirjeldatakse ESRNi soovitustele vastavuse hindamise menetlust, ei kohaldata.

Frankfurt Maini ääres, 27. mai 2020

ESRNi haldusnõukogu nimel
ESRNi sekretariaadi juhataja
Francesco MAZZAFERRO

⁽⁸⁾ Handbook on the assessment of compliance with ESRB recommendations, aprill 2016, avaldatud aadressil https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/160502_handbook.en.pdf.

Käesoleva soovitusel võetud meetmetest teavitamine**1. Adressaadi andmed**

Soovitus	
Adressaadi riik	
Asutus	
Teate esitaja nimi ja kontaktandmed	
Teate esitamise kuupäev	

2. Meetmetest teavitamine

Soovitus	Kas soovitus on järgitud? (jah/ei/ei kohaldada)	Nõuete täitmiseks võetud meetmete kirjeldus	Osalise või täieliku mittejärgimise põhjendus
Soovitus A			
Soovitus B			

3. Märkused

- Käesolevat vormi kasutatakse määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 17 lõikes 1 nõutud teabe edastamiseks.
- Kõik adressaadid peavad esitama täidetud vormi ESRNile ESRNi sekretariaadi kaudu elektrooniliselt selleks ettenähtud DARWINi kausta kaudu või e-postiga aadressil notifications@esrb.europa.eu. (ESRNi sekretariaat korraldab teatiste ühise edastamise Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.)
- Adressaadid peavad esitama kogu asjakohase teabe, mis on seotud käesoleva soovitusel rakendamise ja rakendamise kriteeriumidega, k.a teabe võetud tegevuse sisu ja ajakava kohta.
- Kui adressaat täidab nõudeid ainult osaliselt, peab ta esitama täieliku selgituse mittevastavuse ulatuse kohta ning muud üksikasjad osalise vastavuse kohta. Selgituses tuleks selgelt täpsustada soovitusel asjakohased osad, mida adressaat ei järgi.
